

ویژگیهای یک مدرسه کارآمد

از نظر مدیران مدارس شهر تهران

● دخترانه دولتی «عترت» واقع در منطقه ۱۸

می گوید: مدرسه‌ای کارآمد است که در راستای اهداف آموزش و پرورش بتواند با وجود کمترین امکانات و مشکلات فراوان در مسیر خود بهترین بازدهی را داشته باشد به نحوی که بتواند در پایان کار رضایت اولیای دانش‌آموزان که فرزندانشان را به امانت در مدرسه می‌گذارند جلب نماید و دانش‌آموزان را با دستی پر به سوی آینده‌ای درخشان بدرقه کند.

وی ادامه می‌دهد: ایجاد فضای مناسب برای ورزشگاه سرپوشیده، وجود کلاس‌هایی با امکانات مخصوص برای دروس مختلف، ایجاد فضایی برای تشکیل نمایشگاه دست‌سازهای مختلف دروس، وجود وسایل تکیه و چاپ مناسب و سالم، تهیه وسایل کمک آموزشی بیشتر و تجهیز هرچه بیشتر کارگاه و آزمایشگاه مدرسه از ضرورت‌های کارآمد سازی مدرسه است.

● مریم کاوه حقیقتی مدیر هنرستان

دخترانه «اسوه» واقع در منطقه ۸ اظهار می‌دارد: مدرسه‌ای کارآمد است که از امکانات و تجهیزات محدودی که دارد استفاده بهینه کند.

وی ضرورت‌های مدارس کارآمد را شامل ایجاد کارگاه‌های استاندارد از نظر فضا و تجهیزات، استفاده از مشاوران تعلیم و تربیت، آموزش و استفاده از روش‌های جدید در مواجهه و برخورد با دانش‌آموزان نسل امروز، در اختیار داشتن نیروهای توانمند و موثر در آموزش و پرورش، ایجاد برنامه‌های همفکری و مشارکت بین اعضا مجموعه مدرسه از طریق شوراهای دانش‌آموزی و شورای دبیران و انجمن اولیاء و مربیان و گروه‌های آموزشی بین دبیران ذکر کرد.

● آریادخت قمی مدیر مدرسه راهنمایی

دخترانه «هاجر» واقع در منطقه ۷ مدرسه کارآمد را مدرسه‌ای می‌داند که پویا بوده و از فناوری و تکنولوژی آموزشی در جهت توسعه مهارت‌های علمی و انسانی بهره‌گیر و بتواند زمینه‌های مناسب جهت رشد و ارتقای سطح علمی و پرورشی دانش‌آموزان را ایجاد کند ضمن اینکه یادگیری را جهت بهتر زیستن بکار گیرد و انتقال یادگیری نیز با همین هدف صورت گیرد. وی اثر بخشی فعالیتها و هدفمند نمودن آنها را نیز از دیگر

معتقد است مدرسه کارآمد مجموعه‌ای هماهنگ، هم‌سو، هم‌گام و پویا جهت ارتقا و کیفیت‌بخشی به مسائل آموزشی، پرورشی، فناوری، فرهنگی و اداری مدرسه است.

وی به نیازهای یک مدرسه کارآمد اشاره می‌کند و اظهار می‌دارد: استانداردسازی عوامل غیرانسانی شامل حیاط بزرگ و مناسب برای دانش‌آموزان، ایجاد امکانات رفاهی و بهداشتی مطلوب، رنگ مناسب فضای کلاس‌ها، مجهز نمودن امکانات آموزشی و پرورشی مدرسه مانند رایانه و وسایل کمک آموزشی از اهمیت خاصی برخوردار است. وی در ادامه به برنامه‌های مورد نظر در کارآمدسازی بیشتر اشاره می‌کند و می‌افزاید: نظارت بر نحوه عملکرد معلمان، شناخت کارکنان خلاق، ثبت نکات مثبت کارکنان، ایجاد شرایط مطلوب در محیط کار، ایجاد انگیزه و اعتماد به نفس در همکاران، افزایش حالت همکاری صمیمانه و توسعه روابط انسانی در مدرسه، ارتباط و تماس منظم با دانش‌آموزان و والدین به صورت کلامی یا نوشتاری، شکوفا نمودن استعدادهای دانش‌آموزان در مسائل اجتماعی، تعامل بین مدرسه و منطقه، بررسی علل افت کیفی آموزشی و تربیتی دانش‌آموزان و ارائه راه‌حل‌های مناسب می‌تواند در کارآمدی سازی مدرسه موثر باشد.

● محمد اسماعیلی مدیر مدرسه راهنمایی

دولتی «یاسر» واقع منطقه ۱ اظهار می‌دارد: مدرسه‌ای کارآمد است که حرکت و پویایی در تمامی زمینه‌های آن مشهود باشد، استانداردسازی نماید و آسیب‌های اجتماعی را شناخته و برنامه‌های خود را در قبال آنها واکنش‌ده نماید. در حقیقت مدرسه‌ای کارآمد است که تمامی عناصر آن با هم انسجام لازم را داشته باشد و بر یکدیگر اثر گذار باشند. غنی‌سازی برنامه‌ها، عوامل و عناصر در جهت پویایی به کار گیرد و با کمترین امکانات بیشترین بهره‌وری را داشته باشد ضمن اینکه مدیریت علمی بر تمامی سطوح حاکم باشد، مشارکت پذیری عوامل را موثر بداند و شورایی و مشاورتی مدرسه را اداره کند.

به عقیده وی باید شعار مدرسه محوری از سوی سازمان آموزش و پرورش به مرحله عملی در آید و اختیارات لازم در چهارچوب طرحها و عناوین داده شود و مدیران بندهای ارتجعی موجود رهایی یابد.

● کبری فاضلی مدیر مدرسه راهنمایی

برای شناخت دیدگاه‌های مدیران مدارس و تعریف آنها از ویژگی‌های یک مدرسه موفق و کارآمد با برخی از آنها گفتگویی کوتاه انجام داده ایم که گزارش خلاصه‌ای از این اظهار نظرها را به اتفاق می‌خوانیم.

● خدیجه مصفا مدیر مدرسه راهنمایی

دولتی «فضیلت» منطقه ۱۹ می‌گوید وظیفه و رسالت آموزش و پرورش این است که با به کارگیری مدیران مبتکر، نوآور و با ایجاد و ارائه روش‌های نو، زمینه بروز کار در معلمان و دانش‌آموزان فراهم آورد تا فضای مدرسه به یک فضای با انگیزه، گرم، صمیمانه و لذت‌بخش تبدیل شود.

وی ادامه می‌دهد: مهارت اصلی معلم در کلاس، برقراری یک نظم فعالیتی یا به عبارت دیگر برنامه‌ریزی است که اهداف درس، تعیین تکالیف، برقراری ارتباط و مشارکت می‌تواند موفقیت آموزشی را ایجاد کند. به عقیده وی، یک معلم باید حل و فصل مسائل دانش‌آموزان را وظیفه خود بداند و توجه خاص به تک‌تک دانش‌آموزان و تفاوت‌های فردی آنها داشته است.

مصفا به ارتباط تربیتی معلمان با دانش‌آموزان نیز اشاره می‌کند و می‌افزاید: ارتباط معلمان با اولیا و نوع مشارکت بسیار موثر است. ضمن اینکه عشق، علاقه، تعهد و تخصص در هر بعد از هر کار مهمترین عامل موفقیت است.

وی اضافه می‌کند: به روز شدن اطلاعات آموزشی، دادن این اطلاعات به دبیران، وسیع کردن دیدار تباطی و چگونگی عملکرد مدارس در شیوه آموزش، شرکت دادن کارکنان در تصمیم‌گیری‌های سازمان، انتخاب وضعیت فیزیکی مناسب کلاس‌ها و نحوه نشست دانش‌آموزان با توجه به نوع درس از مواردی است که می‌تواند به عنوان ضرورت‌های مدارس موفق مورد توجه قرار گیرد.

مدیر مدرسه راهنمایی «فضیلت» با بیان این‌که موضوعی کردن کلاس‌ها می‌تواند جذابیت ایجاد نماید، می‌گوید: ایجاد تغییر در زمینه زنگ تفریح با پیش‌نیازهای لازم، مشارکت دانش‌آموزان در اردوی مدرسه و دعوت از اولیا برای شرکت در جلسات آموزشی خانواده از اقداماتی است که در مدرسه موفق صورت می‌گیرد

● زهرا قمری مدیر مدرسه راهنمایی

دخترانه دولتی «گلشن فروتن» در منطقه ۳

ویژگی های مدارس کارآمد برشمرد.

● مسعود دیبایی مدیر پیش دانشگاهی

غیرانتفاعی «امیر» واقع در منطقه ۷ معتقد است که مدرسه کارآمد مدرسه ای است که بتواند به اهدافش برسد.

وی ویژگی های مدرسه کارآمد را شامل استفاده از محیط های وسیع و با کیفیت، توجه به زیبایی و تمیزی فضاها، استفاده از وسایل و تجهیزات عالی اعم از تجهیزات ورزشی و آموزشی، مجهز بودن مدرسه به کامپیتر، سایت و ویدئو پروژکتور جهت سمینارها و جشن ها، ارائه برنامه های کمک آموزشی تصویری به دانش آموزان و استفاده از کتابخانه با امکانات بسیار خوب ذکر کرد.

● فاطمه نعمتی مدیر مدرسه راهنمایی دخترانه دولتی «پارس» واقع در منطقه ۴

معتقد است که مدرسه کارآمد دارای مدیریت قوی و کادر قوی است. ضمن اینکه پیشرفت دانش آموزان به صورت همگام در تمام زمینه های ورزشی، آموزشی، پرورشی و تربیتی صورت می گیرد.

وی اضافه می کند: ارتباط صمیمی و مستمر اولیاء مدرسه و اولیاء دانش آموزان در همه موارد، رعایت دانش آموز محوری در کلاسها، تشویق بیشتر دانش آموزان و استفاده کمتر از تنبیهات، تشکیل کلاس آموزش خانواده جهت آگاه کردن اولیاء در رابطه با تربیت فرزندان به طور مستمر در طول سال، انتخاب دبیران پر انرژی و مسلط به امر تدریس و کلاس داری و روانشناسی بچه ها، آموزش دست سازه های علمی، اجرای نمایش به صورت گروهی در مورد بعضی از مطالب درسی، تشویق دانش آموزان به کتابخوانی و خلاصه کردن کتاب و طراحی جداول، معماها، سرگرمی ها در رابطه با درس مورد نظر از دانش آموزان با نکات دبیران از دیگر ویژگی های مدارس کارآمد است.

نعمتی می افزاید: مدرسه کارآمد باید دارای کامپیوتر، سالن اجتماعات، سالن ورزشی، نمایش فیلمهای متنوع آموزشی، امکانات مجهز آزمایشگاهی و کارگاهی، آزمایشگاه زبان، امکان برگزاری بازدید از مراکز علمی و تهیه گزارش، ارائه کنفرانس های علمی به وسیله دانش آموزان، ترتیب دادن کلاسهای آموزشی برای دبیران به طور مستمر و کتابخانه مجهز باشد.

● معصومه خواجه وند مدیر پیش دانشگاهی دخترانه «خجسته» واقع در منطقه ۱۸

اظهاری می دارد: کسب نتایج مطلوب نشان دهنده کارآمد بودن مدرسه است. این نتایج باید در زمینه های فردی، خانوادگی و اجتماعی باشد و نباید محدود به فعالیتهای صرفاً آموزشی شود بلکه تمام جنبه های رشد باید مد نظر قرار داده شود. اگر در محیط مدرسه فردی مسئول، مستقل و متعهد

بتوانیم پرورش دهیم آنگاه به این مدرسه می توانیم کارآمد بگوییم. وی معتقد است استفاده از مشاوران کارآمد و مجرب، استفاده از دبیران متبحر، دارا بودن امکانات کتابخانه و فضای آموزشی مطلوب، ارتباط آموزشگاه با مدارس برتر شهر، استفاده از تجارب آنان در زمینه های مختلف و تبادل نظر با مسئولان و کادر این مدارس کمک بسیار موثری بر کارآمد سازی بیش از پیش مدرسه خواهد بود.

● مهناز آقا محسنی مدیر مدرسه راهنمایی دخترانه «محدثه» واقع در منطقه ۱۵

می گوید: مدرسه کارآمد مدرسه ای است که شور و هیجان درس خواندن را در دانش آموزان ایجاد کند. در این مدرسه دانش آموز معدل پایین را نیز ثبت نام کنند و با ایجاد شرایط مناسب علاقه تحصیل را در وی ایجاد نموده به طوری که در پایان سال با شرایط بهتری از لحاظ درسی وارد پایه بالاتر شود.

وی فضای فیزیکی مناسب، استفاده از میز و نیمکت های مناسب با هر مقطع سنی، داشتن آزمایشگاه و کتابخانه مجهز، وجود معلمان با تجربه و کارآمد که به تدریس مسلط باشند و در چگونگی ارتباط برقرار کردن با دانش آموزان مهارت کافی را داشته باشند یعنی وجود فضا و روابط انسانی مناسب بین معلم و دانش آموزان، همچنین بین دبیران مدرسه با مدیر مدرسه از عوامل کارآمدی سازی مدرسه برشمرد.

● داود قرقچیان مدیر مدرسه راهنمایی دولتی پسرانه «شهدای معلم» واقع در منطقه ۹

نه اظهار می دارد: مدرسه کارآمد، مدرسه ای است که امسال آن نسبت به سال گذشته رشد داشته باشد و سال آینده او با برنامه ریزی یک گام بهتر از امسال باشد. در این مدرسه تغییر در سرلوچه کارها قرار دارد و با تدوین برنامه هایی، مدرسه جذاب، پویا و با نشاط می گردد.

وی اضافه می کند: برای داشتن مدرسه کارآمد باید بودجه کافی جهت تأمین نیروی انسانی کارآمد و تأمین پاره ای از امکانات و تجهیزات داشت. ضمن اینکه علاوه بر حضور معاون و مربی، یک نیروی مشاور قوی نیز برای مدرسه لازم است.

● میترا بنیادی مدیر پیش دانشگاهی دخترانه نمونه دولتی «بشری» واقع در منطقه ۱۹

نیز معتقد است مدرسه کارآمد، مدرسه ای است که هر روز به دنبال روشهای بهتری برای کارایی و بهینه سازی امور آموزشی می رود و به طور فعال و پویا حرکت می کند. این مدرسه به وضع موجود هیچ وقت رضایت نمی دهد و به دنبال روشهای نو و بهتر در فرایند آموزش است.

وی ادامه می دهد: مسئولان این مدرسه به طور مرتب خود را ارزیابی می کنند و معایب خود را

برطرف می سازند. ضمن اینکه با اولیاء، مسئولان اداره، مجامع دانشگاهی و اساتید فن در ارتباط و تعامل هستند. مدیر پیش دانشگاهی دخترانه نمونه دولتی «بشری» می افزاید: ضرورت های مدارس کارآمد شامل به روز سازی اطلاعات آموزشی برای دانش آموزان و کادر آموزشی، استفاده از آخرین نوآوری ها و امکانات و تکنولوژی های آموزشی، پاسخگو بودن تشکیل گروه های کاری، هماهنگی با اولیاء، جامع نگری و داشتن نگرش سیستمی در پیشرفت و توسعه مدرسه موثر است.

● سهراب اسد بیگی مدیر دبیرستان پسرانه نمونه دولتی شهید «همت» واقع در منطقه ۱۹

مدرسه کارآمد رآمد مدرسه ای فعال، پویا، پرکار، جدی و مسئولیت پذیری می داند.

وی ادامه می دهد: این مدرسه باعث تقویت روحیه علمی در دانش آموزان، رشد و تعالی افراد در سیستم، علاقه مندی افراد به سیستم و کار، پاسخگو بودن افراد در قبال مسئولیتهای ایجاد روحیه و تفکر و اگر در دانش آموزان، یافتن راه حل های جدید در مسائل و زندگی، آماده سازی دانش آموزان برای زندگی آینده شغلی و شخصی، شناخت و کشف نقاط قوت و استعداد های درونی دانش آموزان و رشد توانمندیها، ارتباط افراد بین بازار کار، جامعه و رشته تحصیلی و مدرسه و بهره گیری از تکنولوژی روز در جهت ارتقای سطح علمی دانش آموزان می شود. اسد بیگی ویژگی های مدرسه کارآمد را شامل فضای مناسب، برنامه آموزشی منعطف و به روز، بهره گیری از آخرین تکنولوژی روز برای آموزش، به کار گیری نیروهای کارآمد در مدرسه، داشتن روحیه تعاون و همکاری در مدرسه، تقسیم وظایف برای افراد، ارزیابی عملکرد از فعالیتهای پیگیری و نظارت آموزشی و پرورشی و امکانات مالی مناسب ذکر می کند.

● سکینه یوسفی مدیر مدرسه راهنمایی دخترانه دولتی «فضیلت» واقع در منطقه ۹

نیز می گوید: مدرسه کارآمد مدرسه ای است که پرسنل آن بتوانند در کنار هم با هماهنگی و استفاده از دانش آموز با امنیت خاطر در جهت رسیدن به اهداف تلاش کنند و رضایت خاطر دانش آموزان و اولیاء و همکاران برقرار باشد. در مدرسه کارآمد هدف تربیت شهروندی نمونه، متعهد و کارآمد است.

وی در خصوص ویژگی های این مدرسه ادامه می دهد: این ویژگی ها شامل موقعیت مناسب کلاسها از لحاظ چینش صندلیها، نور و تخته کلاس، آزمایشگاه مجهز و پویا (متناسب با حجم و برنامه درسی)، کتابخانه فعال و دارای کتابهای مناسب هم سو با برنامه درسی و پژوهشی، تجهیز مدرسه به رایانه و کاربری آن در امور مختلف، فضای ورزشی مناسب، فضای سبز و محیط فرحبخش جهت استفاده در ساعات تفریح دانش آموزان است.